

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI EUROREGIONALNEJ IM. ALCIDE DE GASPERI W JÓZEFOWIE

SYLABUS

I. Informacje o przedmiocie

Nazwa przedmiotu	Współczesne patologie społeczne			Rok akademicki	2021/2022
Kierunek studiów	Pedagogika			Forma studiów	studia niestacjonarne
Zakres studiów	Pedagogika resocjalizacyjna			Profil studiów	praktyczny
Prowadzący przedmiot	dr hab. Piotr Taras			Cykl kształcenia	Nabór 2020
Dane kontaktowe dla studentów	E-mail	piotr.taras@wsge.edu.pl	Telefon	Semestr	IV LIC
Forma prowadzenia zajęć	wykład		ćwiczenia		(seminarium dyplomowe / konwersatorium / warsztaty / laboratoria/ zajęcia projektowe) (wpisać jakie)
(!) Proszę pamiętać o dostosowaniu formy zajęć do możliwości uzyskania i weryfikacji założonych efektów uczenia się. (!) Proszę wybrać odpowiednie przez wstawienie znaku "X" w kolumnie obok.	X	E	X	ZO	
Wymagania wstępne	Brak wymagań wstępnych				

II. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się w godzinach oraz punktach ECTS

(!) Jeden punkt ECTS odpowiada efektem uczenia się, których uzyskanie wymaga od studenta 25 lub 30 (praktyka zawodowa) godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez uczelnię, zgodnie z planem studiów, oraz jego indywidualną pracę.

Forma zajęć	Sposób realizacji		Czynności	Liczba godzin
Wykład	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			3
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	
			czytanie wskazanej literatury	10
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	10
	e-learning	inne ...	6	
Ćwiczenia	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			27
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	20
			czytanie wskazanej literatury	14
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	10
	e-learning	inne ...	0	
Inne ...	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			0
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	0
			czytanie wskazanej literatury	0
			napisanie referatu / eseju	0
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	0
	e-learning	inne ...	0	
Sumaryczne obciążenie studenta				100
Punkty ECTS				4

III. Cel przedmiotu i treści programowe

Cel przedmiotu	<p>Wyposażenie studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje pozwalające na odpowiednie diagnozowanie patologii społecznych w określonym środowisku społeczno-wychowawczym (np. rodzinnym). Wyposażenie studentów w wiedzę z pedagogiki, diagnostyki, psychologii rozwojowej i resocjalizacji w kontekście zapobiegania oraz niwelowania zjawisk patologii społecznych. Ważnym celem zajęć jest nabycie przez studenta umiejętności identyfikacji patologii, umiejętności zapobiegania zagrożeniom oraz właściwego reagowania.</p>
----------------	---

Treści programowe (szczegółowy program zajęć dydaktycznych)				
metody dydaktyczne (wybrać i wpisać z listy poniżej *)		forma zajęć: WYKŁAD		
		wykład, opis, wyjaśnienie, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych, technika kształcenia na odległość: e-learning		
lp.	temat zajęć	zagadnienia	liczba godzin zajęć	
			bezpośredni kontakt („na sali”)	e-learning
1.	Wprowadzenie do przedmiotu	Prezentacja sylabusu przedmiotu - cel, metody, mówienie treści, efekty uczenia się, literatura. Omówienie form i warunków zaliczenia przedmiotu.	1	
2.	Co to jest patologia?	Definicja, typy, opisy. Diagnoza, zapobieganie, niwelowanie strat. Zagrożenia i patologie życia społecznego w ujęciu definicyjnym Życie społeczne; zagrożenie; patologie społeczne; dewiacje; kryteria postrzegania co dobre a co złe; normy społeczne; problem społeczny.	1	3
3.	Najbardziej powszechne zjawiska patologiczne w Polsce	Rodzaje zjawisk patologicznych: alkoholizm, narkomania, przestępczość, dewiacje seksualne, samobójstwa, prostytutka - opis, przyczyny, statystyka	1	3
Suma godzin			9	
metody dydaktyczne (wybrać i wpisać z listy poniżej *)		forma zajęć: ĆWICZENIA		
lp.	temat zajęć	zagadnienia	liczba godzin zajęć	
			bezpośredni kontakt („na sali”)	e-learning
1.	Patologie społeczne - charakterystyka	Charakterystyka wybranych patologii społecznych Prezentacje studentów na temat wybranych patologii społecznych: Przystępczość; przemoc, korupcja, rodziny dysfunkcyjne; bezrobocie; ubóstwo; uzależnienia; wyuczona bezradność, patologie świata wirtualnego. Dyskusja, omówienie prezentacji.	5	
2.	Przyczyny i uwarunkowania patologii społecznych	Uwarunkowania zagrożeń i patologii życia społecznego Burza mózgów na temat: Uwarunkowania zagrożeń i patologii: biologiczno-psychologiczne; rodzinne; społeczno-socjologiczne; kulturowo-religijne. Dyskusja.	5	
3.	Instytucje rządowe i pozarządowe w służbie zapobiegania i zwalczania patologii	Rola organizacji rządowych i pozarządowych w obszarze zapobiegania i zwalczania patologii społecznych oraz zagrożeń życia społecznego Prezentacje studentów na temat roli organizacji w obszarze zapobiegania i zwalczania patologii społecznych oraz radzenia sobie z zagrożeniami: Rola administracji publicznej; organizacje non profit; działalność obywateli; kościoły i związki wyznaniowe. Dyskusja na temat prezentowanych treści, ewaluacja, analiza skuteczności działań.	5	
4.	Zapobieganie	Zajęcia praktyczne w tworzenie planów oddziaływań profilaktycznych - elementy: diagnoza, cel, metody, środki (tworzenie planów działań profilaktycznych w odniesieniu do konkretnych przypadków). Omówienie prac studentów, dyskusja nad zastosowanymi metodami i środkami.	6	
5.	Wizyta studyjna - Centrum Profilaktyki Społecznej	Wizyta w CPS, której zadania koncentrują się na następujących obszarach: profilaktyka zachowań ryzykownych dzieci i nastolatków, ze szczególnym naciskiem na problemy uzależnień chemicznych oraz cyberzaburzeń, a także ryzyk seksualnych, przygotowanie rodziców małych dzieci do modelowania ich relacji do cybertechnologii i nowoczesnych mediów, upowszechnianie skutecznych metod pracy wychowawczej z dzieckiem na poziomie rodziny, podnoszenie kwalifikacji i poszerzanie wiedzy pracowników instytucji opiekuńczo-wychowawczych, podnoszenie umiejętności nauczycieli w zakresie nowoczesnych metod edukacji (neurodydaktyka, technologie w edukacji) oraz pracy z tzw. trudnymi uczniami, lokalne i regionalne badania społeczne – diagnozy zagrożeń, potencjału i kapitału społecznego, poradnictwo dla rodziców w zakresie cyberzaburzeń, problemów wychowawczych oraz kryzysów małżeńskich. Spotkanie z pracownikami Centrum, analiza dokumentacji oraz omówienie działania i stosowanych metod, obserwacja działań. Omówienie i dyskusja na podstawie zaobserwowanych działań.	6	
Suma godzin			27	
<p>* Metody podające: wykład, narracja, opis, wyjaśnianie, konsultacja, pokaz. Metody niepodające: metoda problemowa, metoda problemowa w grupach, dyskusja, dyskusja zaplanowana, debata, dialog, gra dydaktyczna (symulacyjna, sytuacyjna, inscenizacja), burza mózgów; zajęć praktycznych, projektów (np. metoda laboratoryjna, projekt badawczy, grupowy projekt studencki, indywidualny projekt studencki, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych), tekstu przewodniego (np. analiza i interpretacja tekstów źródłowych lub przepisów prawnych). Technika kształcenia na odległość: e-learning.</p>				

IV. Efekty uczenia się i ich weryfikacja			
KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego		Treść efektu kierunkowego	
Wiedza			
PED_W03	ma zaawansowaną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących w nich procesach i relacjach między nimi		
PED_W05	ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących oraz dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń		
Umiejętności			
PED_U04	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, wykonując zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych, korzystając z różnych źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonując ich analiz, krytyki i syntezy		
PED_U11	potrafi współdziałać z innymi w ramach prac zespołowych pełniąc różne role; potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych, także w zespołach o charakterze interdyscyplinarnym		
PED_U14	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę oraz formułować i rozwiązywać problemy i wykonywać zadania typowe dla swojej działalności zawodowej związanej z kierunkiem oraz zakresem studiów		
Kompetencje społeczne			
PED_K03	jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki, w tym wypełnia zobowiązania społeczne współorganizując działania na rzecz środowiska społecznego		
PED_K04	jest przekonany o potrzebie i wadze zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej, szczególnie poprzez odpowiedzialne pełnienie ról zawodowych w tym roli studenta, badacza i nauczyciela		
PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	Symbol efektu przedmiotowego	Treść efektu przedmiotowego	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (wybrać z listy poniżej **)
Wiedza			
PED_W03	W1	ma zaawansowaną wiedzę o różnych rodzajach patologii społecznych i instytucjach związanych zwalczaniem i minimalizowaniem skutków tego zjawiska oraz o zachodzących w nich procesach i relacjach między nimi	egzamin pisemny - test
PED_W05	W2	ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących - szczególnie o konfliktach i wizerunku międzyludzkiej, a także o procesach komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń np. w rodzinie, szkole i grupie równieśniczej.	egzamin pisemny - test
Umiejętności			
PED_U04	U1	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, wykonując zadania związane z diagnozowaniem zjawisk patologicznych w warunkach nie w pełni przewidywalnych korzystając z różnych źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonując ich analiz, krytyki i syntezy	prezentacja, inne (ćwiczenia praktyczne) - stworzenie planu oddziaływań profilaktycznych
PED_U11	U2	potrafi współdziałać z innymi w ramach prac zespołowych pełniąc różne role; potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych związanych ze zwalczaniem zjawisk patologicznych, także w zespołach o charakterze interdyscyplinarnym	prezentacja, inne (ćwiczenia praktyczne) - stworzenie planu oddziaływań profilaktycznych
PED_U14	U3	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do tworzenia programów profilaktycznych przeciwdziałających patologiom społecznym i wykonywać zadania typowe dla swojej działalności zawodowej związanej z kierunkiem oraz zakresem studiów - pedagogiką resocjalizacyjną	prezentacja, inne (ćwiczenia praktyczne) - stworzenie planu oddziaływań profilaktycznych
Kompetencje społeczne			
PED_K03	K1	jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym w zakresie zwalczania zjawisk patologicznych; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych w tym zakresie; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki związanej z przeciwdziałaniem zjawiskom patologicznym, w tym wypełnia zobowiązania społeczne współorganizując działania na rzecz środowiska społecznego	aktywność merytoryczna
PED_04	K2	jest przekonany o potrzebie i wadze zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny w pracy zawodowej związanej z przeciwdziałaniem zjawiskom patologicznym we współczesnym społeczeństwie	aktywność merytoryczna
** egzamin pisemny (pytania otwarte, test, zadanie); egzamin ustny; zaliczenie na ocenę (praca kontrolna, prezentacja, esej, sprawozdanie, referat, materiały pisemne z metody problemowej, sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja), badania terenowe, aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego), zaangażowanie społeczne, obecność na zajęciach)			

V. Forma i warunki zaliczenia

(!) Liczba punktów ECTS nie zależy od uzyskanej oceny, a warunkiem ich przyznania jest spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów uczenia się potwierdzonych zaliczeniem zajęć lub praktyk. Zatem każdy student rozliczający przedmiot, w tym w minimalnym akceptowalnym stopniu (na ocenę 3,0), otrzymuje pełną liczbę punktów ECTS.

(!) Każdy z efektów przewidzianych programem przedmiotu musi zostać osiągnięty co najmniej na minimalnym poziomie akceptowanym przez osobę prowadzącą zajęcia.

WYKŁAD		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	Kryteria oceny
egzamin pisemny	pytania otwarte			<p>Zgodnie z wymaganiami dotyczącymi danego zadania określonymi przez osobę prowadzącą zajęcia.</p> <p>Student otrzymuje ocenę niedostateczną (2,0), gdy nie wykazuje dostatecznego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje mniej niż 50% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dostateczną (3,0), gdy wykazuje większy niż niedostateczny, ale mniejszy niż dostateczny plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą (4,0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
	test	x	100	
	zadanie			
egzamin ustny				
zaliczenie na ocenę	praca kontrolna			
	prezentacja			
	esej			
	sprawozdanie			
	referat			
	materiały pisemne z metody problemowej			
	sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)			
	badania terenowe			
	aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)			
	INNE: _____ (wpisz jaka)			
zaangażowanie społeczne				
suma:			100 /100	
ĆWICZENIA		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi w pkt IV	%	
praca kontrolna				<p>Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą (4,0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
prezentacja		x	30	
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej				
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)				
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)		x	30	
INNE: _____ Plan działań profilaktycznych		x	40	
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - 1 nieobec.)				
suma:			100 /100	
INNE:		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	
praca kontrolna				<p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
prezentacja				
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej				
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)				
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)				
INNE: _____ (wpisz jaka)				
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - _____ nieobec.)				
suma:			0 /100	

VI. Zalecana literatura i pomoce naukowe

(!) Dostępność zalecanej literatury należy sprawdzić w bibliotece uczelni.

Literatura podstawowa

- Gajewska G., Pedagogika opiekuńcza - elementy metodyki. Zielona Góra: Gaja, 2009.
- Irena Pospiszyl, Patologie społeczne. PWN, Warszawa 2008
- Harwas-Napierała, B., Komunikacja interpersonalna w rodzinie. Poznań 2006
- Baranowska M. Wybrane patologie społeczne. Szczytno: Wyd. Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji, 2011.

Literatura uzupełniająca

- Badora S.Z zagadnień pedagogiki opiekuńczej. Tarnobrzeg 2009
- Kamińska U., Zarys metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej w rodzinnych i instytucjonalnych formach wychowania, Katowice 2005
- Migala P. Wybrane elementy patologii społecznej w aspekcie ich uwarunkowań. Józefów: WSGE, 2011.

Uwagi

(!) pola są wypełniane przez uczelnianego opiekuna sylabusów (proszę nie zmieniać ich zawartości; w przypadku uwag, proszę o kontakt z opiekunem sylabusów)

(!) pola białe wypełnia nauczyciel akademicki odpowiedzialny za opis przedmiotu